OPOSICIONS.CAIB.ES
Tel. 012

Diari de Balears digital

Dimarts, 8 d'abril del 2008. Edició N. 3488

© Grup Serra.

Entrevista

«L'Estat no creu en el plurilingüisme, en parla per tenir la consciència tranquil·la»

J.C. Moreno, de la Universitat Autònoma de Madrid, estudia la supremacia del castellà

ANTONI MATEU. Palma.

Poques veus dins l'ambient acadèmic de Madrid gosen qüestionar la preeminència de la qual gaudeix la llengua castellana a l'Estat espanyol. Juan Carlos Moreno Cabrera (Madrid, 1956) n'és una excepció. Aquest catedràtic de Lingüística General de la Universitat Autònoma de Madrid acaba de publicar *El nacionalismo lingüístico: una ideología destructiva* a l'editorial Península. Algunes qüestions a les qual arriba l'estudió és que «a Espanya, els que s'autoanomenen no-nacionalistes són els més bel·ligerants contra la plena normalització de les llengües minoritàries».

-El títol del vostre llibre pot induir a error. Sembla que vagi dirigit als de «l'altre bàndol».
-És totalment intencionat. Sobretot el subtítol, *Una ideología destructiva*. És cert que va esser l'editorial que, per estratègia comercial, va optar per titular-lo així. I de fet, ja n'hi ha més d'un que ha caigut al parany. Fa uns dies, a *La Vanguardia*, Màrius Serra proposava irònicament que Rosa Díez, ara que és diputada, n'hauria de fer regalar un exemplar a tots els parlamentaris.

-El que vós feis és una teorització sobre el nacionalisme lingüístic?
-Així és. Si en l'actualitat, arreu del món, hi ha unes llengües que tenen molts més parlants i molta més influència que unes altres és per alguna cosa. Això té una explicació. No és per «causes natural», com diu algú. Si el xinès, l'indonesi, el rus o l'anglès s'han estès per territoris que no els eren originaris és perquè hi ha una ideologia que justifica aquesta expansió. Aquestes teories solen tenir l'adhesió de personalitats molt influents com, en el cas del castellà, el rei va arribar a dir allò de «*el español nunca fue lengua de imposición sino de encuentro*».

Aquesta ideologia no és nova. Un dels mòbils amb què Antonio de Nebrija va redactar al segle XV la seva *Gramática de la lengua castellana* fou el colonialisme expansiu de la llengua.

-Ben segur que el vostre llibre farà mal d'ulls a aquells que es diuen no-nacionalistes.
-Tothom és nacionalista. Aquells que s'autoanomenen *no-nacionalistes* són els més bel·ligerants en contra de la plena normalització de les llengües minoritàries de l'Estat espanyol. El nacionalisme lingüístic és una ideologia molt potent que disposa de l'adhesió d'intel·lectuals amb molta d'influència com són Savater i Elorza. Aquesta gent critica que les comunitats autònomes amb llengua pròpia tinguin departaments de normalització lingüística. Allò cert, però, és que l'espanyol té una maquinària molt més potent que el català, el basc o el gallec, encara que no estigui institucionalitzada. Madrid no hi creu, en el plurilingüisme. Si se'n parla és per tenir la consciència tranquil·la. Basta observar com, encara ara, està prohibit utilitzar un idioma diferent del castellà al Congrés. I què passa amb una família catalanoparlant que visqui a Madrid? Doncs que no pot escolaritzar els fills en català a la capital de l'Estat.

-Esperanza Aguirre, però, va prometre que posaria solució a aquest tema.
-Fia-te'n! Allò va ser una proposta sense gens de credibilitat. Seria una mesura efectiva per dur a la pràctica la igualtat entre llengües però va ser simple propaganda.

-I en els ambients acadèmics de Madrid, què fan els lingüistes? Hi creuen, en la pluralitat lingüística?
-Per correcció tots parlen de respecte cap a les altres llengües de l'Estat. A la pràctrica, però, creuen en el domini absolut de l'espanyol. Hi ha estudiosos que invoquen uns principis, prenint com a mostra el greuge que pateix l'espanyol respecte de l'anglès. Quan fan referència al català, al basc o al gallec, però, aquests principis desapareixen.

-No passau pena de ser represaliat o silenciat?
-Si jo volgués arribar a esser rector de la universitat o director de l'Institut Cervantes, n'hauria de passar, de pena. Com que no tinc interessos d'aquest tipus, no en pas. La presentació oficial del llibre serà la setmana que ve a l'Euskal Etxea de Madrid (això ja vol dir qualque cosa), i llavors m'han convidat a Saragossa.

-I a Palma, hi heu de venir?
-De moment, ningú m'hi ha convidat però no hi seria de més.

Adreça: www.diaridebalears.com/segona.shtml?3488+3+200917

Copyright © Grup Serra.